

Všetky študijné programy obsahujú požiadavky na plnenie kritérií z oblasti vedeckého výskumu, ktoré sa realizujú publikačnými výstupmi, účasťami na vedeckých podujatiach a aktívnym zapojením sa do výskumných tímov. Akademické pracoviská FF PU sa personálne v značnej miere dopĺňajú práve absolventmi našich doktorandských programov, ďalší sa uplatňujú na iných vedeckých a akademických pracoviskách na Slovensku, ojedinele aj v zahraničí.

FF PU dosiahla stav, v rámci ktorého všetci jej absolventi 2. stupňa majú možnosť pokračovať v doktorandskom štúdiu v jednom zo spomínaných 14 študijných programov. Takisto veľká väčšina tvorivých pracovníkov FF PU má možnosť absolvovať vyššie kvalifikačné postupy v jednom z 13 programov habilitačného a vymenúvacieho konania. Túto možnosť využívajú aj tvori- ví pracovníci z iných slovenských akademických pracovísk, v jednotlivých prípadoch aj zo zahraničia.

Partnerstvá a zapojenie v medzinárodných sieťach

Filologické pracoviská FF PU sa pravidelne zapájajú do medzinárodného vedeckého výskumu v konkrétnych projektoch, z ktorých za posledné roky na seba upozornili nasledujúce partnerstvá:

- Prof. PhDr. D. Slančová, CSc. je riešiteľkou medzinárodného projektu – Jazyky dvadsaťsedmičky (univerzita v Leidene, Holandsko), Prvá európska sieť SDI (Univerzita v Záhrebe a univerzita Gävle, Švédsko) a prispievateľka za SR v projekte Linguistic bibliography/Bibliographie linguistique pod záštitou medzinárodného komitétu lingvistov a UNESCO

- Doc. PhDr. M. Čižmárová, CSc. vedúca projektu ESF Ďalšie vzdelávanie učiteľov všeobecnovzdelávacích predmetov v oblasti ukončenia štúdia na stredných školách, roky riešenia 2005-2006.

- Doc. PhDr. Z. Malinovská, CSc. bola zapojená ako zodpovedná riešiteľka do výskumného projektu Image, imaginaire, imagination, podporovaný Vzdelávacou nadáciou Jana Husa a jej francúzskej sekcii, 01/2006 - 07/2007 a do projektu Recherches sur les Littératures Moderne et Contemporaines, Univerzita Blaise Pascala Clermont Ferrand Francúzsko.

- Katedra slavistiky participuje na riešení dlhodobej medzinárodnej úlohy č. CP-63 Celokarpatský dialektologický atlas. Cieľom je výskum jazykových kontaktov v karpatskom jazykovom areáli.

Na príprave tohto atlasu sa podieľajú jazykovedci zo Slovenska, Česka, Poľska, Maďarska, Ukrajiny, Ruska, Moldavska, Macedónska a Srbska. Prof. PhDr. J. Dudášová, CSc. je členkou medzinárodného redakčného kolégia.

- Doc. PhDr. M. Sokolová, CSc. z Katedry slovenského jazyka bola koordinátorkou za slovenskú stranu v medzinárodnom grante Interaktives Lernprogramm Slowakisch für Slovakicum Regensburg v rokoch 2004-2006. Grant bol riešený na základe medzivládnej dohody medzi SR a Rakúskom a jeho výsledkom bola učebnica slovenčiny pre cudzincov.

- Prof. PhDr. V. Žemberová, CSc. z Katedry slovenskej literatúry bola spoluriešiteľkou medzinárodného grantového projektu Dotyky české a slovenské literatúry pro děti a mládež ve 20. století. Číslo projektu 56.

- Katedra ukrajinistiky je zapojená do prípravy a spracovania literárnovedných hesiel pre Encyklopédiu súčasnej Ukrajiny pri Národnej akadémii vied Ukrajiny.

- Kolektív rusistov a ďalších odborníkov FF PU je zapojený do projektu Jazykový obraz Ruska v rámci Fondu Russkij mir, vytvorenom pri kancelárii prezidenta RF.

- Katedra rusistiky a translatológie má uzavretú zmluvu o bilaterálnej spolupráci pri organizovaní vedeckých medzinárodných konferencií, výmenných pobytov študentov so Štátnou akadémiou slovanskej kultúry (GASK) v Moskve.

- Inštitút slovakistiky má uzavretú zmluvu o bilaterálnej spolupráci s Užhorodskou národnou univerzitou v Užhorode, Ukrajina - o pomoci pri príprave študijných pobytov pre učiteľov katedry slovakistiky na PU, prednáškových pobytov učiteľov PU na katedre slovakistiky UNU.

Kontakt:

Prešovská univerzita v Prešove

Filozofická fakulta

Lingvokulturologické a prekladateľsko-tlmočnické centrum excelentnosti

Ul. 17. novembra 1, 080 78 Prešov

Tel. +421, fax: +421 51 7570824

hlavný koordinátor (Prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.)

e-mail: sipkojz@unipo.sk

Prešovská univerzita
Filozofická fakulta

Lingvokulturologické a prekladateľsko-tlmočnické
centrum excelentnosti

LINGVOKULTUROLOGICKÉ
A PREKLADATEĽSKO-TLMOČNÍCKE
CENTRUM EXCELENTNOSTI

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov ES

Európska únia

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove (FF PU) predstavuje stabilizované vedecko-pedagogické pracovisko, ktoré svoj akademický a výskumný potenciál rozvíja už viac ako 50 rokov. Bola založená v r. 1959, no jej jednotlivé katedry (slovenského jazyka, ruského jazyka, ukrajinského jazyka a histórie) pracovali aj pred uvedeným rokom v iných akademických štruktúrach. V centre jej vedeckého výskumu je humanitná a spoločenská oblasť, čo vyplýva z dlhodobej profilácie FF PU. Dominiuje tímový výskum, ktorý sa pravidelne premieta do spolupráce s inými akademickými a vedeckými inštitúciami na Slovensku a v zahraničí. Tímový výskum má vzrastajúci trend a sú do neho zapájaní aj mladí vedeckí pracovníci, doktorandi a študenti nižších stupňov.

Dlhodobo sa na FF PU realizuje tematicky bohatá vedecko-výskumná činnosť. FF PU sa najviac prezentuje vo filologickom výskume, v rámci ktorého stabilne najvyššie štandardy dosahuje slovastika. Z filologických výskumov sa realizujú výstupy vo všetkých jazykových rovinách a v literárnej vede. Osobitne sa žiada vyzdvihnúť výskumy, ktoré sa realizujú vo fonetickom laboratóriu. V ostatnom období prebieha aj výskum masmediálnej komunikácie a všeobecných jazykovedných javov

Fonetické laboratórium

Na katedrách cudzích jazykov (anglického, nemeckého, francúzskeho, španielskeho, ruského, ukrajinského a slavistiky) sa vedecké snaženia sústreďujú v značnej miere na porovnávacie výskumy na pozadí slovenského lingvokultúrneho kontextu. Za posledné desaťročie významné miesto zaujímajú translatologické hľadania prostredníctvom umeleckého, publicistického a odborného textu. Získavajú a analyzujú sa odborné skúsenosti v simultánnom a konzekutívnom tlmočení, čomu slúži aj primerane vybavená tlmočnícka učebňa zriadená pred ôsmymi rokmi.

Tlmočnícke laboratórium

V posledných rokoch sa filologické výskumy realizujú aj prostredníctvom lingvokulturológie, v rámci ktorej sa jazyk skúma ako najdôležitejšia zložka etnokultúry. Potreba novej výskumnej paradigmy vo filologických výskumoch je priamo podmienená spoločenskými javmi, predovšetkým výrazným nárastom medzinárodných a medzikultúrnych kontaktov, ktorých efektívnosť si vyžaduje syntetický prístup ku skúmaniu a ovládaniu jazyka v čo najširšom komunikačnom a kultúrnom kontexte. V procese cudzojazyčnej a prekladateľsko-tlmočnickej prípravy našich študentov aplikujeme prepojenosť jazykovedných a kulturológických poznatkov, ktorých osvojenie je veľmi dôležité v medzinárodnej komunikácii.

Považujeme to za jednu z najdôležitejších civilizačných výziev súčasnosti – prípravu jazykovo a kulturológicky zdatných a kompetentných prekladateľov a tlmočníkov.

Práve lingvokulturológická metodológia by sa mala využívať v našich filologických výskumoch v projektovanom centre excelentnosti. Uvedená metodológia skúma jazyk ako systém etnokultúrnych konceptov, jazykových jednotiek, „ponorených“ do etnokultúry, ktorých obsah sa špecifikuje na porovnávacom základe. V prvom rade by išlo o porovnávací lingvistický výskum na pozadí prekladateľskej a tlmočnickej činnosti a následne o prípravu a výrobu študijných audiovizuálnych materiálov, ktoré by jazykové fenomény približovali v rámci etnokultúrneho komplexu. Na FF PU sa v uvedenej oblasti vedeckého výskumu nazhromaždili značné skúsenosti, na ktoré je možné nadviazať novými metodologickými postupmi. Pritom sa žiada zdôrazniť, že v uvedených prekladateľských a porovnávacích filologických výskumoch veľký význam prikladáme slovanským hodnotám, zakódovaným v slovanských jazykoch.

Systém prípravy odborníkov výskumu a vývoja

Na FF PU je v súčasnosti 14 doktorandských programov a 13 programov pre habilitačné a vymenúvacie konanie. V rámci akreditácie, ktorá prebehla na FF PU začiatkom r. 2008, bol podaný 15. doktorandský program – Teória politiky. K 31. XII. 2007 pôsobilo na FF PU 189 doktorandov v dennej a v externej forme štúdia. Väčšina z nich študuje v kreditovej forme. Do r. 2010 sa podľa zámerov PU majú ukončiť všetky formy nekreditového doktorandského štúdia. V rámci filologických odborov sa realizuje doktorandský stupeň v programoch:

1. všeobecná jazykoveda, 2. slovenský jazyk, 3. slavistika – slovanské jazyky a literatúry, 4. jazykoveda konkrétnych jazykových skupín, 5. literárna veda, teória a dejiny slovenskej literatúry, 6. teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr, 7. prekladateľstvo a tlmočníctvo. Z uvedených disciplín sú vypisované aj témy pre dizertačné práce. V súvislosti so zámerom projektu centra sú to napríklad témy o sprievodcovskom tlmočení v našom regióne, kde evidujeme značné rezervy najmä v profesionálnych cudzojazyčných textoch.